

## SOUHRN

Potravinová alergie je nyní považována za světově rozšířený problém a, jako jiné projevy atopie, její výskyt stále vzrůstá. Všeobecně se uznává význam potravinové alergie u dětí s atopickým ekzémem, zvláště u dětí do tří let věku.

Zatím neexistuje rozsáhlá studie zaměřená na potravinovou alergii u dospělých jedinců s atopickým ekzémem. Přibývá však dokladů, že i u dospívajících a dospělých jedinců s atopickým ekzémem může hrát potravinová alergie významnou úlohu. Závažná je zejména alergie na potraviny zkříženě reagující s pyly, která může průběh atopického ekzému zhoršovat. Význam potravinové alergie na běžné potravinové alergeny (kravské mléko, pšeničná mouka, sója, vejce) u dospělých pacientů s atopickým ekzémem je zřejmě podceněn. Cílem naší práce bylo vyhodnotit výskyt potravinové alergie na kravské mléko a pšeničnou mouku, vyhodnotit význam atopických epikutánních testů, eliminační diety a dalších vyšetřovacích postupů v diagnostice potravinové alergie u pacientů s atopickým ekzémem starších 14 let v porovnání s dvojité slepým, placebem kontrolovaným expozičním testem, který je považován za zlatý standard v diagnostice potravinové alergie.

Podarilo se nám v našem souboru 149 pacientů zachytit alergii na pšeničnou mouku a kravské mléko u pěti pacientů, což jsou 3,4 % z celkového počtu pacientů (u čtyř pacientů na pšeničnou mouku, u jednoho pacienta na kravské mléko a pšeničnou mouku současně) a její relevanci potvrdit dvojité slepým, placebem kontrolovaným expozičním testem. Vypracovali jsme metodiku atopických epikutánních testů pro vybrané potraviny a uplatnili ji při vyšetřování v souboru našich pacientů. V průběhu jednoho roku eliminační diety se prokázalo významné zlepšení kožního nálezu u nemocných s potravinovou alergií na kravské mléko a pšeničnou mouku. Diagnostická hypoalergenní dieta se projevila nejenom jako účinné opatření s příznivým efektem na závažnost atopického ekzému, ale dále jako důležitá součást v diagnostice potravinové alergie u těchto nemocných.

Naše studie má charakter pilotní studie s ohledem na hodnocení významu jednotlivých vyšetřovacích metod v diagnostice potravinové alergie. Při statistickém zpracování výsledků byla prokázána souvislost výsledků kožních prick testů na kravské mléko a výsledků specifického sérového IgE na pšeničnou mouku vzhledem ke skutečně prokázané potravinové alergii pomocí dvojité slepého, placebem kontrolovaného expozičního testu. Zatím jsme neprokázali významný diagnostický přínos atopických epikutánních testů v diagnostice potravinové alergie na tyto dvě základní potraviny. Domníváme se, že u dospělých pacientů se středně závažnou až závažnou formou atopického ekzému má smysl zaměřit se na diagnostiku potravinové alergie se zavedením diagnostické hypoalergenní diety s provedením expozičních testů. Dietní doporučení, které je založeno jen na částečném zhodnocení výsledků vyšetření, může vést ke zbytečnému omezení v jídelníčku a k dalšímu psychickému stresu u pacientů s atopickým ekzémem.